VALTIOVARAINMINISTERIÖ

02.11.2020 HE 184/2020 vp

Vero-osasto

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Suomen osallistumisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) toimintaan sekä siihen liittyviksi laeiksi (HE 184/2020 vp)

Hallituksen esityksessä ehdotetaan lainsäädäntömuutoksia, joita tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa annettu neuvoston asetus (EU) 2017/1939 edellyttää.

EPPO:n toimivallassa on tutkia riippumattomana EU:n syyttäjäviranomaisena EU:n talousarvioon kohdistuvia rikoksia ja asettaa rikoksista epäillyt syytteeseen kansallisissa tuomioistuimissa. Kysymykseen voivat tulla esimerkiksi EU:n ulkorajan ylittävästä tuonnista perittävän tullin välttämistä tai sen yrittämistä koskevat tapaukset. Kyseisenlaisiin tullipetostekoihin liittyy samalla myös yleensä muita maahantuonnin yhteydessä kannettavia veroja, kuten arvonlisäveroa, koskevia rikoksia.

Tulli on Suomessa toimivaltainen esitutkintaviranomainen suorittamaan tavaroiden maahantuonnissa tapahtuvien rikosten kuten tullia, tai muitakin veroja siten kuin niistä erikseen säädetään, koskevien petosten esitutkinnan. EPPO asetuksen johdanto-osan kappaleessa (15) sanotun mukaan asetus ei vaikuta kansallisiin järjestelmiin koskien tapaa, jolla rikostutkinta on järjestetty. Hallituksen esityksessä annettavaksi ehdotetun Suomen osallistumisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) toimintaan koskevan lain 5 §:ssä säädettäisiin, että sen lisäksi, mitä EPPO-asetuksessa säädetään, Euroopan syyttäjällä ja valtuutetulla Euroopan syyttäjällä on tehtävässään samat toimivaltuudet kuin syyttäjällä Suomen lain mukaan.

Tullilla säilyvän esitutkintaviranomaistehtävän vuoksi onkin tärkeää, että hallituksen esityksessä on huomioitu tarve säätää EPPO-syyttäjän ja esitutkintaviranomaisten välisestä yhteistyöstä esitutkintain 5 luvun 1 §:ssä sekä Suomen osallistumisesta EPPO:n toimintaan ehdotetun lain 14 §:ssä EPPO-syyttäjän oikeudesta saada tietoja siten kuin henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetussa laissa (650/2019) säädetään syyttäjän tiedonsaantioikeudesta.

Hallitusneuvos Ismo Mäenpää

Valtiovarainministeriö Snellmaninkatu 1 A, Helsinki PL 28, 00023 Valtioneuvosto Puh 0295 16001 (Vaihde) Faksi 09 160 33123 valtiovarainministerio@vm.fi www.vm.fi Y-tunnus 0245439-9